

melse, som man har søgt at tilvejebringe paa denne Maade. Jeg troer ikke, at der er nogen som helst Bausfælighed ved Sagen ligeoverfor Ministeriet; thi mig forekommer det, som om Alt det, Ministeriet har erklæret paa Geheimestatsraadets Begne, for os kun er en Talemaade. Geheimestatsraadet har Intet med os at gjøre, og vi have Intet med det at bestille; men vi have med vore Ministre og deres Ansvarlighed at gjøre. Hvem de maae pleie Raad med, det er Kongens Sag, og hvem Kongen vil pleie Raad med, det er hans Sag. Naar de ringe med den Art Kløfter, saa skulle vi sætte Bomuld i vore Øren og gaae vor Vej ganske roligt. Fortællinger forud om, at man vil foreslaae og forelægge en Lov af denne Art til kongelig Bekræftelse eller ikke, har ogsaa langt mindre at betyde, end det kunde synes ved første Diefast. Det vil som oftest sige, idag Kl. 4 ville vi ikke gjøre det, men dermed er det slet ikke sagt, at vi ikke ville gjøre det imorgen tidlig Kl. 8; thi Omstændighederne kunne i Mellemtiden have forandret sig saaledes, at de samme Mænd ikke see Sagerne fra det samme Synspunct, og de kunne derfor i Statens høieste Interesse netop gribe den Forholdsregel, at forelægge et Forslag, som vi ønske det, til Kongens Stadfæstelse; saa jeg troer ogsaa, at dette kun siges incidenter og ikke har nogen Fare.

Jeg skal nu henvende mig til den ærede Taler for Skanderborg Amts 1ste Valgkreds (Tutein); men jeg skal, forinden jeg umiddelbart gjør dette, bringe i Erindring, at jeg, for min Part, i Modsatning til ham, aldeles ikke antager, at vi ved nogen Fæstefløsningslovgivning, naar vi ere heldige i at bestemme de forskjellige Værdier, som tilkomme Enhver, tage Noget fra Nogen, men at vi derimod komme til at give Enhver Sit. Jeg skal derpaa vende mig til den historiske Side af Sagen. Det Forslag, som nu foreligger og som ved en Dagsorden ønskes fjernet, da man ikke troer, at det kan komme til endelig Afgjørelse i dette Rigsdagsmøde og altsaa ikke vil faae nogen større practisk Betydning, ved at antages end ved at sættes tilside ved Dagsordenen, blev bragt herind, et Udvalg blev nedsat i

denne Sag, hvoraf det ærede Medlem for Skanderborgs første Valgkreds (Tutein) var Medlem. Saavidt jeg forstod, saa rækkede Enhver sig saa langt han kunde i dette Udvalg for at gaae det ærede Medlems Forslag imøde, og jeg har forestillet mig, det nægter jeg ikke, at den saakaldte Dverenskønst, der blev indsendt til Ministeriet, mere lignede hans Forslag, som vi Andre havde undertastet os, end en Dvgivelse fra hans Side af Noget. Jeg kan tage feil; men saaledes har det stillet sig for mig. Det er forøvrigt ganske vist, at da vi kom til denne Dverenskønst, saa var det afgjort, at dersom Ministeren ikke gik ind derpaa, saa skulde Enhver kunne træde tilbage, og kunne træde frit tilbage til sin tidligere Anskuelse, og jeg skal paa ingen Maade misbillige, at han til en vis Grad beklager sig over, at der er gjort mere af denne Sag, efterat den ikke havde fundet Regjeringens Billigelse, end dengang var skeet; men det ligger ikke for i dette Dieblif. Vi have i det Væsentlige ikke taget Initiativet hertil, vi følge kun i en Andens Kjølvand; men ogsaa mig forekommer det besynderligt — det indrømmer jeg og det har jeg udtalt i selve Udvalget — at denne Sag blev videre forfulgt. Men, naar nu Spørgsmaalet bliver for Enhver især, at træde tilbage paa sit Grundlag, saa havde jeg ventet, at det ærede Medlem fra Skanderborg Amts 1ste Valgkreds (Tutein) dog, til en vis Grad, blev ved sit. Han forstøder, forekommer det mig, sit Barn og hans Faderkærlighed er altsaa kun ringe; han vilde have, at det skulde have det ministerielle Fadderstab, og jeg vilde ogsaa ønske, at det havde faaet denne Daab. Det havde været langt bedre; thi saa havde vi nøiagtigt vidst, hvad det var; men et lille Slægtskab maatte der dog kunne være blevet tilbage, fordi det ikke fik denne ministerielle Daab. Nu forskyder det ærede Medlem det ganske, som det forekommer mig, og indskyder istedetfor et Forslag, som kommer paa en Tid, hvor vi knap kunne fatte det i Flugten, end mindre bekjempe det, og knap forstaae det; et Forslag, som dertil sættes i Forbindelse med en Talen imod Evangsloven — men alle Love ere jo Evangslove — en Talen imod, at Dverenskø-